

Memòria del Programa d'Atenció Dental Infantil 2022

Índex de continguts

Introducció	5
Descripció del desenvolupament.....	6
Població diana	6
Professionals del PADI.....	7
Resultats de l'exercici de 2022	9
Activitat de l'exercici de 2022.....	9
Distribució per illes	11
Distribució urbana/rural	13
Distribució dels infants que han emprat el PADI en 2022 segons l'any de naixement	13
Assistència dental	14
Assistència general	14
Tractaments especials (per traumatisme o malformació).....	17
Pacients que requereixen atenció especial per dificultat de col·laboració.....	18
Seguiment econòmic.....	20
Conclusions	22
Annex. Ús del PADI per municipis.....	23

Introducció

El Programa d'Atenció Dental Infantil (PADI) és un programa de la sanitat pública que pretén millorar els nivells de salut bucodental de la població infantil facilitant l'accessibilitat de tota la població a un tractament de qualitat, cosa que té una importància especial en els sectors de la població amb menys recursos.

El Decret 55/2016, de 16 de setembre (BOIB núm. 118, de 17/09/2016), regula les prestacions preventives i de tractament que formen l'assistència bucodental dels infants de les Illes Balears d'edat compresa entre els 6 i els 15 anys, definides pel PADI.

La informació del PADI que es transmet a pares i mares es vehicula per diferents vies:

- Als centres de salut: al servei d'admissió i a les consultes de pediatria i a les d'odontologia de l'atenció primària (als centres que disposen d'aquest servei).
- Per mitjà de tríptics i informació oral a càrrec dels dentistes privats concertats.
- Des de 2016 s'ha enviat informació per SMS als pares i les mares de tots els infants de les Illes Balears que compleixen 6 anys el gener de l'any en curs per comunicar-los que ja poden accedir a les prestacions del PADI.
- El web del Servei de Salut de les Illes Balears alberga una pàgina que dona accés directe a la informació de les prestacions del PADI i a la llista de dentistes públics i privats (www.ibsalut.es/padi). Aquesta URL apareix en els SMS que s'envia a pares i mares, de manera que poden accedir directament a la informació des dels dispositius mòbils. El Servei Dental Comunitari, dependent del Servei de Salut, actualitza mensualment la informació sobre la cartera de professionals.

L'any 2022 s'han completat divuit anys del desenvolupament del PADI. La inclusió de noves cohorts d'edat s'ha efectuat progressivament a raó d'una anual des de 2005 fins a 2014, que va ser el primer any en què se'n van completar totes. Per tant, 2021 és el vuitè any en què tots els infants de 6 a 15 anys de les Illes Balears han pogut optar a les prestacions que els ofereix aquest programa.

Aquesta memòria sobre el desenvolupament del PADI durant l'any 2022 mostra les dades demogràfiques d'assistència i de cost d'aquest exercici, i també l'evolució en els darrers anys.

Descripció del desenvolupament

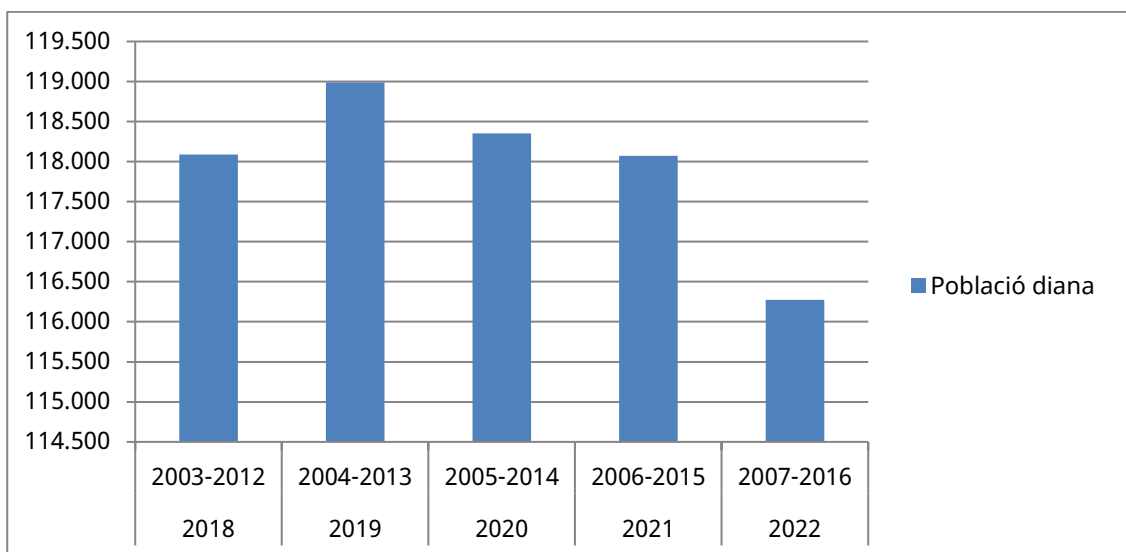
Població diana

En la taula 1 i en el gràfic 1 es representa el nombre d'infants a qui s'ha ofert el PADI en els darrers deu anys. En la segona columna de la taula figuren els anys de naixement dels infants inclosos en cada anualitat i, en tinta blava, els anys en què s'ha ofert el programa a totes les cohorts (totes les edats), dels 6 als 15 anys.

Taula 1. Població diana del PADI en el període 2012-2022

Any	Cohorts d'edat incloses en el PADI	Població diana
2012	1999-2006	86.921
2013	1999-2007	97.133
2014	1999-2008	111.559
2015	2000-2009	114.007
2016	2001-2010	115.893
2017	2002-2011	117.956
2018	2003-2012	118.090
2019	2004-2013	118.989
2020	2005-2014	118.351
2021	2006-2015	118.074
2022	2007-2016	116.275

Gràfic 1. Evolució de la població diana dels infants amb dret al PADI en els darrers cinc anys, amb els anys de naixement en cada cas. Els intervals són les edats d'entrada i sortida al PADI per cada any

El total d'infants als quals ha anat dirigit el PADI en 2022 és de 116.275; s'hi inclouen els infants nascuts entre 2007 i 2016. La població diana va arribar al màxim en 2019 i d'aleshores ençà ha disminuït lleugerament, gairebé 2.000 infants.

Professionals del PADI

L'assistència dental es presta mitjançant un ampli quadre de dentistes, constituït tant per dentistes de l'atenció primària del Servei de Salut com per dentistes privats concertats, cosa que facilita l'accessibilitat dels infants a les prestacions. En les taules següents es mostra la distribució d'aquests professionals.

Taula 2. Nombre de dentistes privats

Illa	2022
Mallorca	206
Menorca	14
Eivissa	4
Formentera	0
TOTAL	224

Taula 3. Nombre de consultes privades

Illa	2022
Mallorca	174
Menorca	15
Eivissa	6
Formentera	0
TOTAL	195

Durant l'any 2022 no hi ha hagut canvis significatius en els recursos humans tant dels centres privats com dels centres de salut d'atenció primària que ofereixen el PADI. En el cas dels professionals del sector públic, cal recordar els que fan feina a unitats especials:

- Unitats de salut bucodental per a pacients especials: inclouen una unitat hospitalària de pacients especials de l'Hospital General. Per als pacients que necessiten rebre la atenció amb anestèsia general, es disposa a temps parcial de sales d'operacions de cirurgia major ambulatoria (Hospital Universitari Son Espases, Hospital de la Creu Roja, Hospital Can Misses i Hospital Mateu Orfila).
- Unitat de tractament ortodòntic de pacients amb malformacions facials congènites, situada al Centre de Salut na Burguesa (Palmanova). Els professionals d'ambdues unitats són dentistes/ortodontistes amb plaça d'odontòleg d'atenció primària de Mallorca.

Respecte dels canvis en el perfil del personal tècnic, es manté la tendència a augmentar el percentatge d'higienistes a les plantilles de les unitats de salut bucodental:

Taula 4. Nombre de dentistes públics

Illa	2022
Mallorca	18
Menorca	3
Eivissa	7
Formentera	1
TOTAL	29

Taula 5. Nombre de consultes públiques

Illa	2022
Mallorca	15
Menorca	3
Eivissa	5
Formentera	1
TOTAL	24

En el sector públic, a part dels dentistes, les unitats de salut bucodental compten amb els professionals següents:

Taula 6. Personal tècnic i auxiliar

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Total
Tècnics en higiene bucodental en 2022	17	3	5	0	24
Auxiliars de clínica	2	0	1	1	5

La remuneració dels dentistes privats habilitats l'efectua el Servei de Salut per mitjà d'un sistema capítatiu, amb el qual s'aporta una quantitat fixa anual per cada infant revisat. A més, determinats tractaments dentals necessaris —com ara una fractura dental traumàtica o una malformació— s'abonen com a tractaments especials per acte mèdic, i per això els han d'autoritzar prèviament el Servei de Salut. Això és degut al fet que, a la consulta d'odontologia, és impossible la prevenció primària d'aquests tipus d'afecció.

Els dentistes dels centres de salut pertanyen orgànicament a la xarxa d'atenció primària i es regeixen pel marc retributiu establert per al personal de l'organisme. El Servei Dental Comunitari és qui coordina i gestiona el PADI.

Resultats de l'exercici de 2022

Activitat de l'exercici de 2022

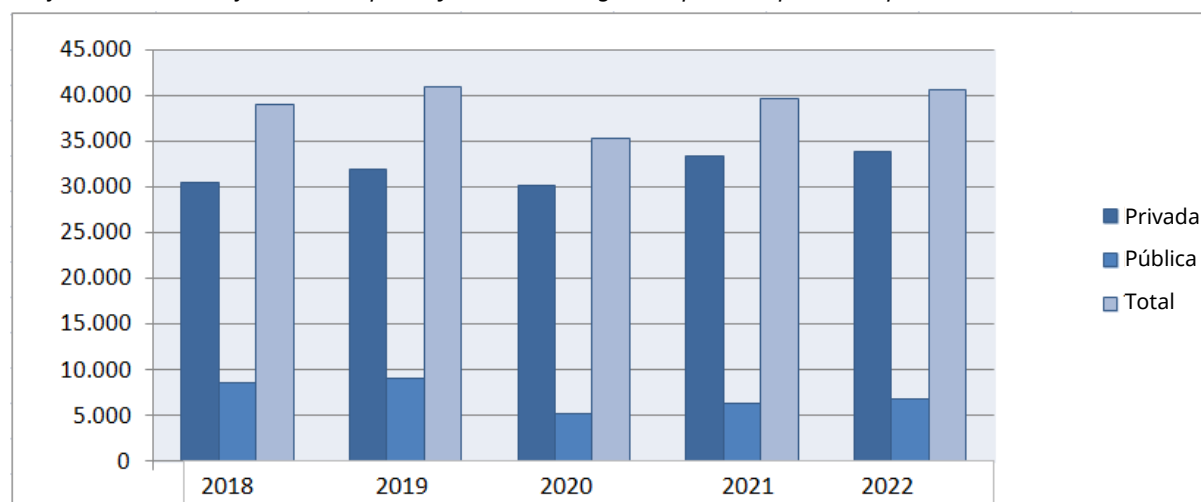
L'any 2022 s'ha ofert assistència dental a 116.275 infants nascuts entre 2007 i 2016 i residents a les Illes Balears. D'aquests, 40.535 han rebut atenció dental per mitjà del PADI: 33.781 han estat atesos a consultes privades habilitades i 6.754, a consultes públiques.

En la taula 7 i en el gràfic 2 s'aprecia l'evolució del nombre d'infants atesos pel PADI, distribuïts segons l'any de naixement i la xarxa assistencial.

Taula 7 i gràfic 2. Nombre d'infants atesos per any, distribuïts segons la provisió, privada o pública

Any	Privada	Pública	Total
2012	22.025	5.893	27.918
2013	24.271	7.332	31.603
2014	27.821	8.308	36.129
2015	27.836	9.736	37.572
2016	27.622	9.273	36.895
2017	31.243	7.279	38.522
2018	30.505	8.550	39.055
2019	31.862	9.102	40.964
2020	30.140	5.133	35.273
2021	33.303	6.392	39.695
2022	33.781	6.754	40.535

Gràfic 2. Nombre d'infants atesos per any, distribuïts segons la provisió, privada o pública

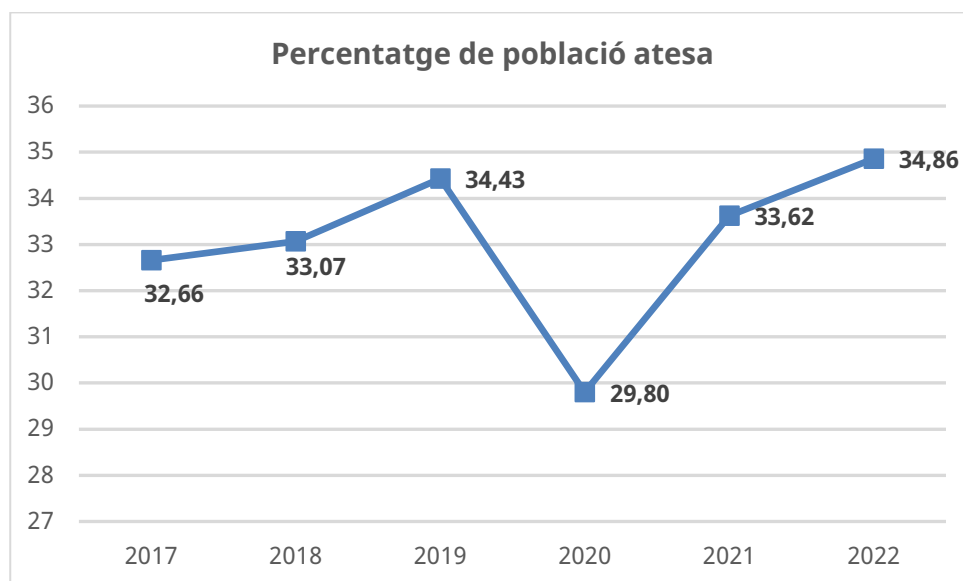

S'hi pot apreciar l'impacte que va tenir la pandèmia de COVID-19: va trencar la línia ascendent del nombre d'infants atesos que s'havia mantingut fins l'any 2019 fent-la davallar bruscament el 2020, però el 2021 va començar a recuperar-se i el 2022 s'ha confirmat la recuperació havent superat per segona vegada el rècord històric del PADI de 40.000 infants atesos i amb el percentatge més alt de població diana atesa.

En la taula 8 i en el gràfic 3 es mostra l'evolució dels percentatges d'ús del PADI segons la provisió pública o privada en els darrers sis anys. S'hi pot observar que el percentatge d'infants que empren el PADI es manté molt estable. L'any 2022 ja s'han superat els resultats de 2019 pel que fa a percentatge de població diana atesa tant pels recursos concertats com pels públics.

Taula 8 i gràfic 3. Distribució percentual de la freqüentació pública/privada amb relació a la població total

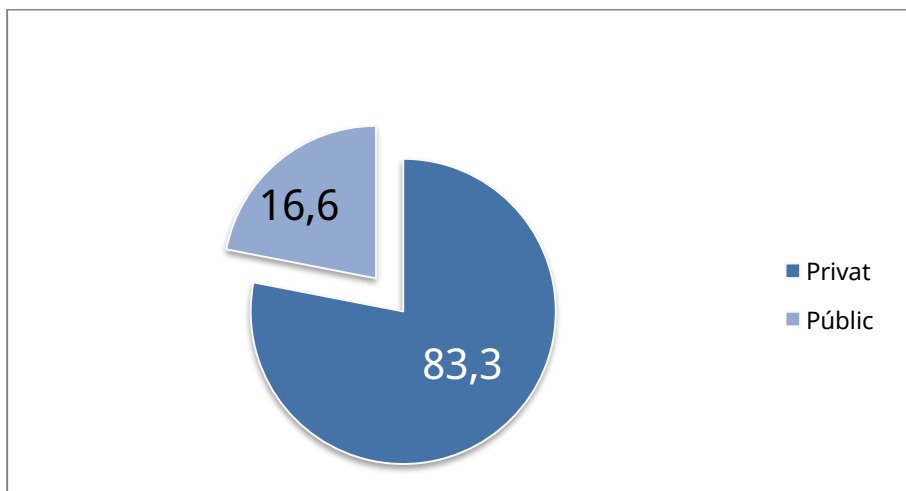
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Privats	26,49	25,82	26,77	25,46	28,21	29,05
Públics	6,17	7,26	7,65	4,34	5,41	5,81
Total	32,66	33,07	34,43	29,8	33,62	34,86

2022 ha estat l'any en què s'ha assolit el percentatge més alt de la població infantil, que ha fregat el 35 %.

Del nombre total d'infants que van emprar el PADI l'any 2021 a les Illes Balears, el 83,9 % van ser atesos a consultes privades i el 16,1 %, a consultes públiques. Durant l'any 2022, la proporció ha estat del 83,3 % i del 16,6 %, respectivament, de manera que gairebé s'ha mantingut de manera exacta la proporció entre els dos tipus de provisió.

Gràfic 4. Distribució dels percentatges d'ús públic/privat en 2022

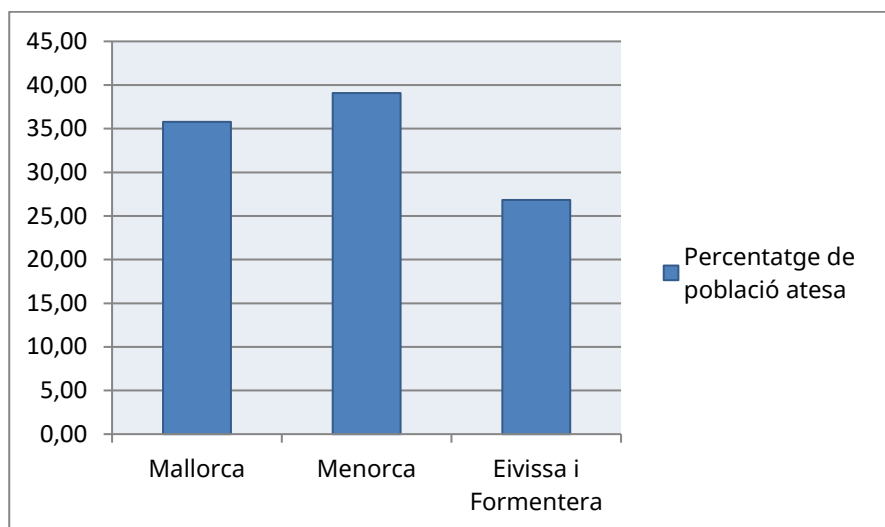

Distribució per illes

L'ús del PADI ha descendit a totes les illes, de manera molt més evident a Eivissa, on s'ha passat de revisar el 37,53 % de la població diana en 2019 a revisar-ne el 26,46 % en 2020. Per tant, ha passat de ser l'illa amb més cobertura a la que n'ha tinguda menys, com es pot apreciar en la taula 10 i en el gràfic 6. Això és degut a l'impacte que ha tingut la pandèmia en general pel que fa a la reducció de l'accessibilitat, molt específicament a les unitats de salut bucodental públiques. Cal recordar que, en el cas d'Eivissa i Formentera, aquestes unitats atenen 9 de cada 10 infants que empren el PADI.

Taula 9 i gràfic 5. Distribució per illes del total de infants atesos durant 2022 i percentatge que suposa de la població diana de cada illa

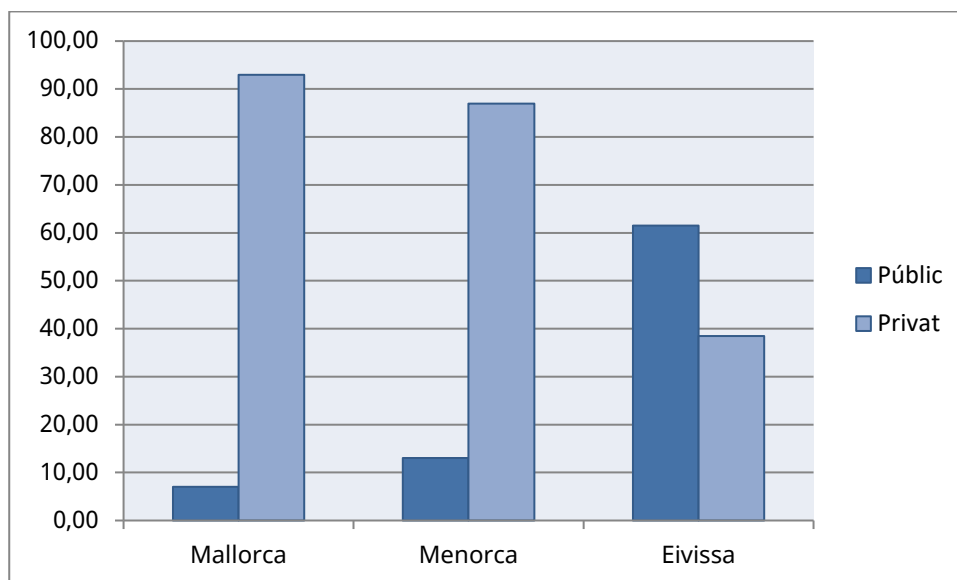
	Mallorca	Menorca	Eivissa i Formentera
Població diana	92.086	8.846	15.343
Població atesa	32.960	3.457	4.118
Percentatge d'infants atesos	35,79 %	39,08 %	26,84 %

El grau de cobertura ha tornat a augmentar arreu de les Illes Balears respecte de 2021 i, per descomptat, de 2020.

Taula 10 i gràfic 6. Distribució per illes de la provisió pública/privada

	Mallorca	Menorca	Eivissa
Centres de salut	7,01 %	13,04 %	61,54 %
Dentistes habilitats	92,99 %	86,96 %	38,46 %

Tot i que el grau de cobertura del programa és similar a totes les illes, n'és molt diferent la provisió: gairebé la totalitat dels pacients de Menorca són atesos a consultes privades, mentre que a Eivissa passa tot el contrari. En el gràfic 6 es fa molt evident aquesta situació.

Distribució urbana/rural

De les quatre illes, únicament a Mallorca hi ha una ciutat de més de 100.000 habitants; per tant, només en aquesta illa feim una distribució urbana/rural de l'assistència.

Taula 11. Distribució urbana/rural dels infants atesos durant els anys 2020, 2021 i 2022

Any	Mallorca	Palma	Part Forana de Mallorca
2020	28.149	14.131 (50,20 %)	14.018 (49,80 %)
2021	32.250	15.429 (47,84 %)	16.821 (52,16 %)
2022	33.026	16.665 (50,46 %)	16.361 (49,54 %)

Pràcticament la meitat dels infants revisats a Mallorca han estat atesos a l'àrea de Palma, i l'altra meitat a la Part Forana, però des de 2017 hi ha una tendència a l'augment de revisions a zones rurals, atès que s'ha incrementat lleugerament el percentatge de revisions (2019 va ser el primer any en què va superar el de les zones urbanes). L'any 2021, aquest canvi s'ha fet més evident.

Distribució dels infants que han emprat el PADI en 2022 segons l'any de naixement

En la taula 12 i en el gràfic 7 es mostra la distribució per edats dels infants que han acudit al PADI durant 2022. Cada columna expressa el nombre d'infants atesos de l'edat corresponent.

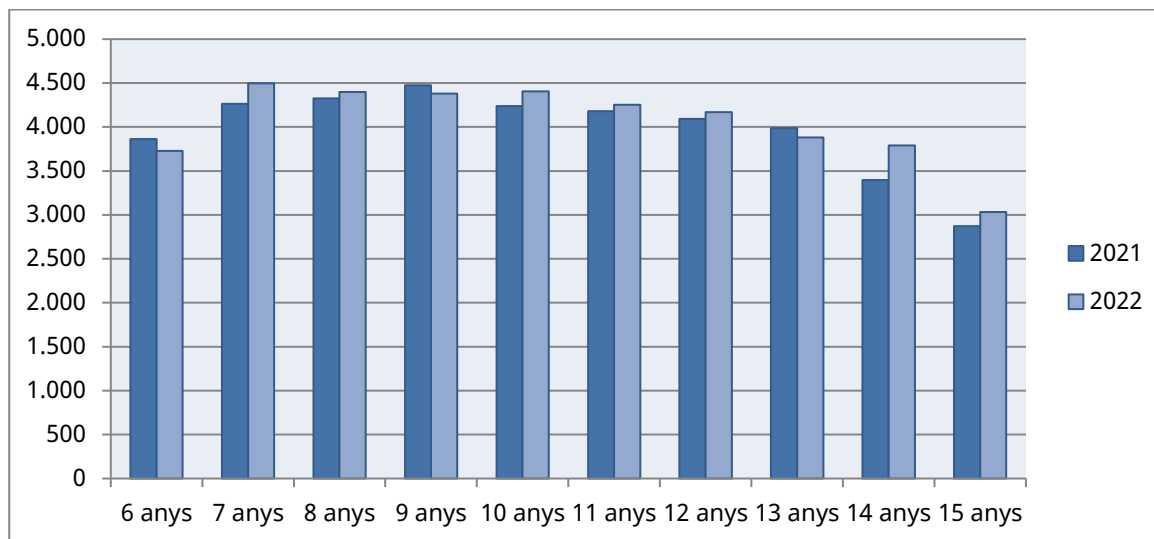
Taula 12. Distribució dels infants atesos, per edats

2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
6 anys	7 anys	8 anys	9 anys	10 anys	11 anys	12 anys	13 anys	14 anys	15 anys
3.728	4.498	4.398	4.380	4.406	4.253	4.169	3.882	3.790	3.031

L'any 2020 es va iniciar en el PADI un 21 % menys d'infants de 6 anys que en 2019, però en 2021 es van recuperar totalment les xifres, que han tingut continuïtat el 2022.

El gràfic 7 mostra la comparativa d'ús del PADI durant els dos darrers anys: en 2021 es va moderar notablement la tendència a no emprar el PADI a partir dels 12-13 anys que es donava històricament, i durant el 2022 han augmentat les revisions fetes als 14 i els 15 anys, respecte de 2021, la qual cosa és una dada molt positiva perquè són les edats en què hi ha més necessitat de tractament. Un altre factor positiu és que s'ha avançat l'edat d'inici del PADI, de manera que l'ús màxim del programa s'ha donat als 7 anys, no als 9 anys, com va succeir en 2021; això facilita l'efecte preventiu.

Gràfic 7. Pacients atesos en els darrers dos anys, distribuïts per edats

Assistència dental

El Decret 55/2016 determina les prestacions següents:

- Revisió anual de la salut bucodental.
- Tractaments d'assistència bucodental general.
- Tractaments especials motivats per traumatismes o malformacions de la dentició permanent.
- Informació en matèria d'higiene i salut bucodental destinada a la població escolar.

Assistència general

Les taules 13 i 14 recullen les dades de l'assistència general prestada: mesures preventives, exploracions complementàries, tractaments conservadors de la dentició permanent i exodòncies; en aquest cas es comptabilitzen tant en la dentició temporal com en la permanent. Corresponen a les prestacions previstes en els articles 11 i 12 del Decret 55/2016.

Totes aquestes prestacions estan retribuïdes per un sistema capitiu, és a dir, una quantitat fixa per pacient, revisió i any, independentment de les necessitats de tractament que tenguí.

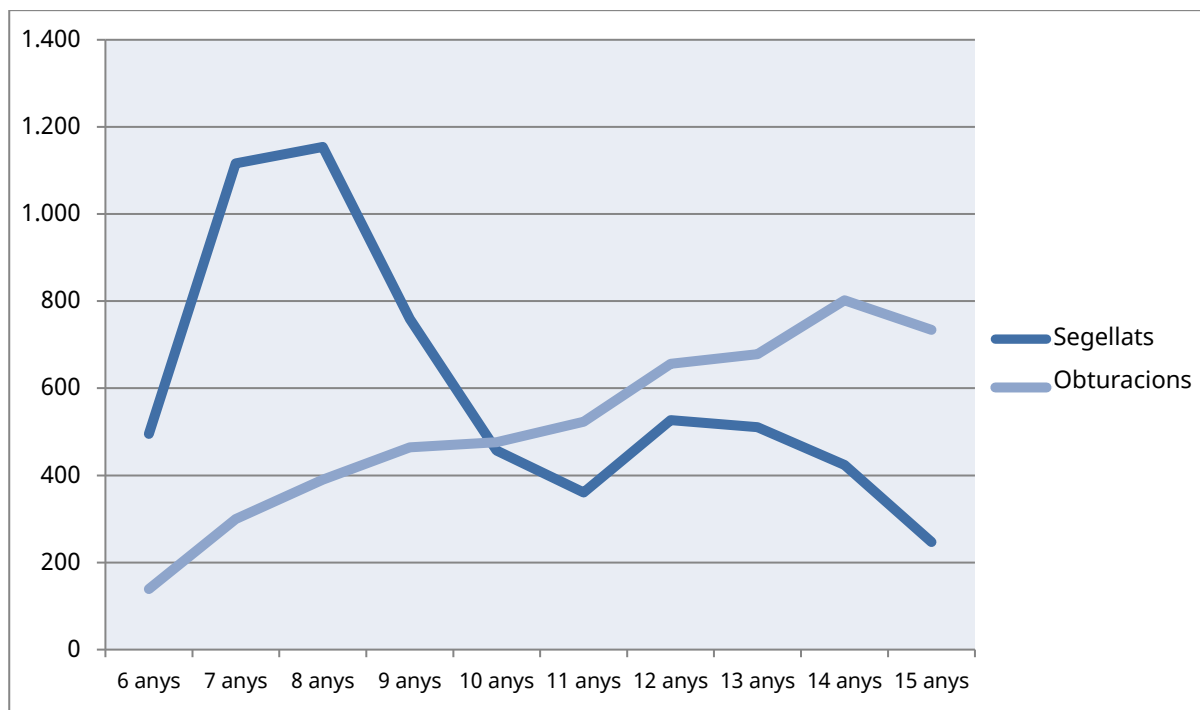
L'any 2020 va disminuir el nombre de tractaments conservadors i va augmentar el d'exodòncies com a conseqüència de la demanda d'atenció més baixa i més tardana; en 2021 es va recuperar el perfil assistencial més preventiu propi del PADI, similar al de 2019. El perfil assistencial de 2022 s'ha fet encara més preventiu, amb l'única excepció negativa de la lleugera disminució del nombre de fluoracions.

Taula 13. Distribució de l'assistència dispensada en 2022, per any de naixement

Assistència	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Total
	6 anys	7 anys	8 anys	9 anys	10 anys	11 anys	12 anys	13 anys	14 anys	15 anys	
Revisions	3.728	4.498	4.398	4.380	4.406	4.253	4.169	3.882	3.790	3.031	40.535
Revisions sense tractament	2812	3.178	2983	2.928	2.913	2.743	2.674	2.512	2.378	1.918	27.039
Segellat	495	1.116	1.154	759	457	361	527	511	424	247	6.051
Obturació simple	98	192	295	356	372	393	488	506	561	525	3.786
Obturació complexa	41	108	95	108	104	130	168	172	241	209	1.376
Obturació	139	300	390	464	476	523	656	678	802	734	5.162
Tartrectomia	168	314	375	455	510	572	596	569	672	576	4.807
Extracció de dent temporal	189	296	240	319	400	461	374	197	141	52	2.669
Extracció dent permanent	6	26	19	20	24	32	57	45	39	39	307
Segona visita	300	370	372	352	376	367	317	293	307	247	3.301
Fluoració	357	483	516	524	557	486	496	469	432	349	4.669
Radiografia periapical	11	25	39	51	38	35	25	35	50	24	333
Ortopantomografia	44	53	79	75	76	91	85	61	66	43	673
Tractament pulpar	11	8	8	19	8	20	28	30	32	31	195
Revisions	3.728	4.498	4.398	4.380	4.406	4.253	4.169	3.882	3.790	3.031	40.535
Revisions sense tractament	2.812	3.178	2.983	2.928	2.913	2.743	2.674	2.512	2.378	1.918	27.039

El gràfic 8 mostra els segelladors per als infants de 6-7 anys, que coincideixen amb l'erupció de la primera molar permanent; el considerem correcte. Hi ha un segon pic als 12 anys, que correspon a l'erupció de les segones molars; no obstant això, és lleugerament inferior al percentatge d'obturacions a la mateixa edat, la qual cosa demostra que continua faltant conscienciació dels professionals sobre la utilitat del segellat de les segones molars.

Gràfic 8. Comparació entre el nombre de segellats (preventius) i d'obturacions (tractament conservador), segons l'edat

Taula 14. Distribució, en percentatges, de l'assistència dispensada en 2022 per any de naixement

Assistència	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Total
	6 anys	7 anys	8 anys	9 anys	10 anys	11 anys	12 anys	13 anys	14 anys	15 anys	
Revisions sense tractament	75,43	70,65	67,83	66,85	66,11	64,50	64,14	64,71	62,74	63,28	66,71
Segellat	13,28	24,81	26,24	17,33	10,37	8,49	12,64	13,16	11,19	8,15	14,93
Obturació simple	2,63	4,27	6,71	8,13	8,44	9,24	11,71	13,03	14,80	17,32	9,34
Obturació complexa	1,10	2,40	2,16	2,47	2,36	3,06	4,03	4,43	6,36	6,90	3,39
Obturació	3,73	6,67	8,87	10,59	10,80	12,30	15,74	17,47	21,16	24,22	12,73
Tartrectomia	4,51	6,98	8,53	10,39	11,58	13,45	14,30	14,66	17,73	19,00	11,86
Extracció de dent temporal	5,07	6,58	5,46	7,28	9,08	10,84	8,97	5,07	3,72	1,72	6,58
Extracció dent permanent	0,16	0,58	0,43	0,46	0,54	0,75	1,37	1,16	1,03	1,29	0,76
Segona visita	8,05	8,23	8,46	8,04	8,53	8,63	7,60	7,55	8,10	8,15	8,14
Fluoració	9,58	10,74	11,73	11,96	12,64	11,43	11,90	12,08	11,40	11,51	11,52

Assistència	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Total
	6 anys	7 anys	8 anys	9 anys	10 anys	11 anys	12 anys	13 anys	14 anys	15 anys	
Radiografia periapical	0,30	0,56	0,89	1,16	0,86	0,82	0,60	0,90	1,32	0,79	0,82
Ortopantomografia	1,18	1,18	1,80	1,71	1,72	2,14	2,04	1,57	1,74	1,42	1,66
Tractament pulpar	0,30	0,18	0,18	0,43	0,18	0,47	0,67	0,77	0,84	1,02	0,48
Aleta de mossegada	1,82	1,91	2,46	1,85	2,34	2,12	2,69	2,73	3,03	3,86	2,43
Obturació provisional	0,38	0,38	0,41	0,57	0,25	0,38	0,41	0,57	0,47	0,56	0,43

Tractaments especials (per traumatisme o malformació)

Són els tractaments necessaris com a conseqüència de traumatismes o també de malformacions dentàries, entre les quals destaca per la incidència la síndrome d'hipomineralització incisivomolar (MIH). Totes aquestes malalties comparteixen la característica que s'abonen al professional per acte mèdic, perquè és impossible prevenir-les a la consulta; no obstant això, en el cas de l'MIH, tot i que no se'n pot evitar l'aparició, sí que hi ha mesures que poden pal·liar l'avanç de les lesions.

Taula 15. Tractaments especials durant l'any 2022

Corona provisional	2	2	0
Corona definitiva	9	9	0
Endodòncia	79	48	31
Exodòncia per traumatisme	14	11	3
Ferulització	7	0	7
Reimplantació	1	0	1
Gran reconstrucció	483	281	202
Reconstrucció mitjana	496	353	143
Monyó colat	4	2	2
Pern prefabricat intraradicular	38	22	16
Apicoformació	23	17	6
Sutura de teixits	3	0	3
Mantenidor d'espai (dentició definitiva)	1	1	0
TOTAL	1.160	746	414

El nombre de tractaments especials en 2022 ha estat de 1.160, el més alt fins ara: l'any 2021 en foren 957 i 1.013 l'any 2020. Les malformacions mantenen la tendència a l'alça, però el nombre de tractaments de traumatismes s'ha incrementat un 20 % en el darrer any. Consideram que cal introduir la prevenció d'aquests traumatismes a l'educació per a la salut a les escoles.

Com passa en tots els anys registrats, els infants amb alguna malformació presenten una mitjana de dents afectades més alta que els que han patit un traumatisme, entre els quals el més habitual és l'afectació d'una sola dent.

També sembla que la proporció entre tractaments rehabilitadors (gairebé mil reconstruccions) i corones (només nou) no es correspon amb les necessitats reals, sinó que molt probablement no es fan més corones perquè la remuneració del PADI en aquest punt és insuficient. Consideram que cal revisar els preus quan sigui possible.

Pacients que requereixen atenció especial atesa la dificultat de col·laboració

El Decret 55/2016 estableix que cal tenir en compte la situació especial de les persones amb alguna discapacitat, de conformitat amb l'article 16 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, sobre la necessitat de desenvolupar actuacions específiques per a col·lectius subjectes a un risc més alt per a la salut individual.

A continuació mostrem el nombre de visites ambulatories a pacients especials a l'Hospital General i les que s'han fet a Cirurgia Major Ambulatòria (CMA) de l'Hospital Universitari Son Espases.

Taula 16. Atenció a pacients especials en 2022

Lloc de la visita	Nombre
Visites/tractaments ambulatoris a l'Hospital General	1.056
Tractats en CMA de Son Espases	177

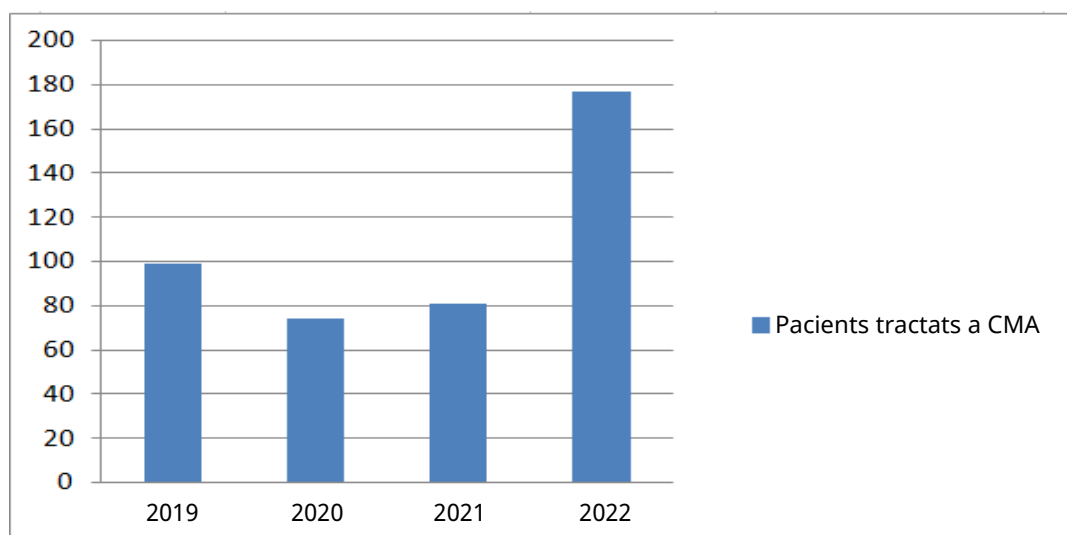
Cal puntualitzar que, evidentment, hi ha infants amb discapacitat que són capaços de mantenir una actitud adequada per ser tractats en un gabinet odontològic normal i que, d'altra banda, n'hi ha d'altres —primordialment infants de poca edat— que, sense tenir cap discapacitat, són incapaços de mantenir un nivell d'autocontrol suficient per ser atesos correctament, per la qual cosa es requereix atenció amb sedació o amb anestèsia general.

Si un pacient que requereix assistència hospitalària és de Mallorca, és derivat al Servei d'Odontologia de l'Hospital General, que treballa en col·laboració amb CMA de Son Espases. No obstant això, des d'abril de 2022 a Mallorca disposem de sales d'operacions de l'Hospital de la Creu Roja, cosa que ha permès atendre pacients de més de deu anys amb alguna discapacitat i d'aquesta manera reduir dràsticament les llistes d'espera en aquest sector de la població.

A Menorca, cada un dels tres dentistes d'atenció primària reserva una sala d'operacions de CMA a l'Hospital Mateu Orfila per atendre-hi els pacients especials. Pel que fa a Eivissa, des de final de 2018 s'habiliten sales d'operacions a l'Hospital Can Misses. Tanmateix, es pot donar el cas que, segons la gravetat de la patologia de base, algun infant de Menorca o d'Eivissa hagi de ser derivat a l'hospital de referència.

Aquest gran increment de pacients atesos és molt positiu per aconseguir una atenció més primerenca d'aquest col·lectiu.

Gràfic 9. Evolució del nombre de pacients tractats amb anestèsia general

Seguiment econòmic

En l'exercici de 2022, l'activitat dels dentistes privats contractats per a la provisió del PADI ha suposat un cost d'1.927.138 €, dels quals 1.864.610 € han correspost al pagament capitiu* per assistència general i 62.528 € s'han destinat a traumatismes i malformacions (consegüentment, s'han pagat per acte mèdic). En la taula 17 es mostra l'evolució dels costos de l'assistència concertada del PADI des que es van completar totes les cohorts.

* El pagament capitiu per pacient/any és de 46 € des de 2010.

En l'apartat de tractaments especials, cal tenir en compte també que en 2010 s'hi va afegir la síndrome d'MIH perquè es van prendre en consideració les alegacions dels dentistes en el sentit que n'havia augmentat la incidència i no es podia prevenir amb prevenció primària.

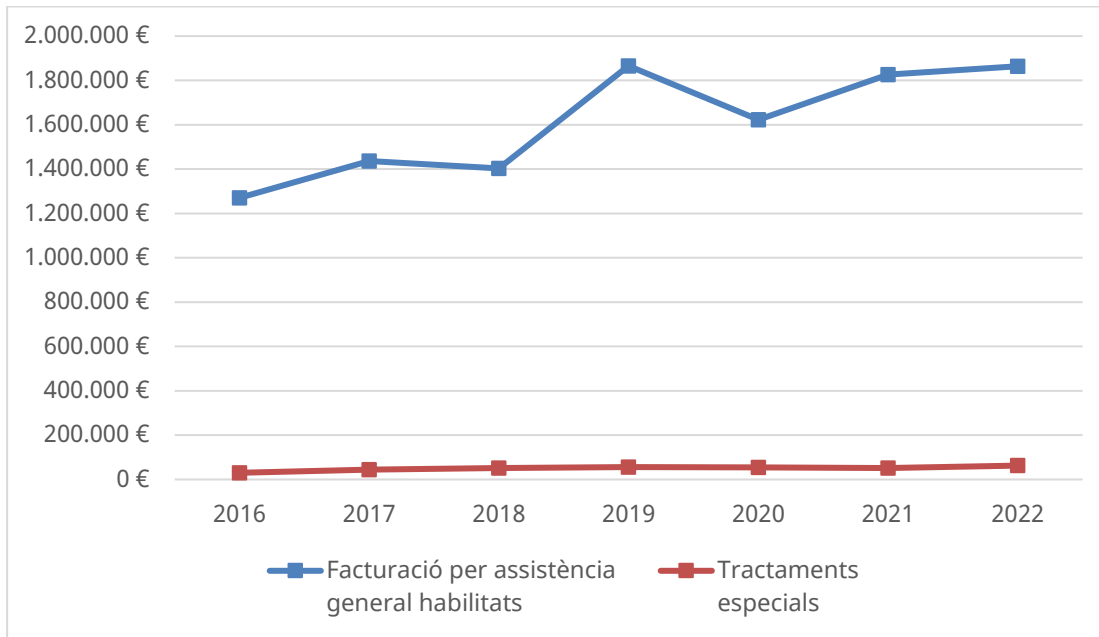
Taula 17. Evolució del cost del PADI en el període 2016-2022

Any	Facturació per assistència general habilitats	Tractaments especials
2016	1.270.612 €	30.089 €
2017	1.437.178 €	43.731 €
2018	1.403.230 €	50.887 €
2019	1.865.652 €	55.923 €
2020	1.622.558 €	54.321 €
2021	1.825.786 €	51.282 €
2022	1.864.610 €	62.528 €

Com s'observa en la taula 17, la tendència general a mesura que passen els anys és l'augment del cost total per l'increment de l'ús del programa, amb un parèntesi significatiu en 2020 a causa de la pandèmia de COVID-19. El 2022, el cost dels tractaments especials ha augmentat significativament respecte de 2021: aquell any va representar el 2,7 % i en 2022 ha estat del 3,2 %.

El cost dels tractaments especials és una petita part del total del programa, com s'aprecia en el gràfic 9, ben igual que a totes les comunitats autònomes on els serveis dentals funcionen amb la metodologia del programa PADI. Així mateix, cal tenir present la possibilitat que aquest cost dels tractaments especials continuï augmentant els anys vinents a causa de l'alta incidència d'aquesta malaltia. Segons l'estudi epidemiològic d'abast estatal duit a terme per Bravo [et al.] en 2020 (*Encuesta de salud oral en España 2020*), la prevalença mitjana de l'MIH a Espanya per a la població de 12 anys és del 12 %.

Gràfic 10. Evolució econòmica del PADI de 2017 a 2022

Conclusions

- L'any 2022 és el divuitè de desenvolupament del PADI i el vuitè en què s'ofereix a tots els infants entre 6 i 15 anys. Durant aquest any han emprat el PADI 40.535 infants i la cobertura del programa ha arribat al 34,86 % de la població diana.
- De cada 100 infants visitats, 83,3 han estat atesos per dentistes privats concertats i 16,9 per dentistes de la xarxa pública. El perfil assistencial dels pacients que acudeixen als centres de salut evidencia el predomini dels requeriments de tractaments complexos.
- El percentatge de població infantil atesa s'ha incrementat a totes les illes amb relació a 2021, tant als centres privats com als públics i per a totes les edats, i s'han assolit les xifres més altes des de l'inici, l'any 2005.
- A Menorca i a Mallorca s'accedeix al PADI primordialment utilitzant els serveis de dentistes privats concertats, sobretot perquè la relació entre el nombre de dentistes privats i el de dentistes públics és molt més alta que a Eivissa i Formentera.
- En canvi, a Eivissa els recursos públics són més nombrosos que els privats, situació que ja sembla estructural; per això l'atenció es continua prestant molt majoritàriament als centres públics (8 de cada 10 casos).
- El cost de l'assistència concertada durant 2022 ha estat d'1.927.138 €, dels quals 1.864.610 € s'han destinat a l'assistència general (capitació) i 62.528 € a tractaments especials.
- Les necessitats de tractament per traumatismes i malformacions dentals (tractaments especials) van iniciar una lleugera tendència descendent des de 2019 fins a 2021, però l'any 2022 hi ha hagut un repunt notable, especialment degut als traumatismes, que s'han incrementat un 20 %. Consideram que caldria impartir educació per a la salut a les escoles per prevenir aquests incidents tant com sigui possible.
- El PADI ha arribat a la població infantil de tots els municipis de les Illes Balears, però el grau (percentatge) d'ús amb relació a la població de cadascun difereix notablement entre si, amb un rang que oscil·la entre el 4 % de Formentera i el 68 % d'Artà. A Escorca ha assolit el 100 % però és anecdòtic perquè es tracta d'una població de només 5 infants. Pel que fa a Formentera, es requereix fer un estudi de les causes de la demanda exageradament escassa del PADI.
- L'atenció dental infantil de les Illes Balears ha assolit i superat els nivells previs a la pandèmia.

Annex. Ús del PADI per municipis

Municipi	Població total 6-15 anys	Població atesa sistema privat	Població atesa sistema públic	Població total atesa	Percentatge de població
Alaior	883	324	17	341	38,62
Alaró	600	257	9	266	44,33
Alcúdia	2.097	666	28	694	33,09
Algaida	623	275	3	278	44,62
Andratx	1.190	494	13	507	42,61
Ariany	83	24	2	26	31,33
Artà	853	581	4	585	68,58
Banyalbufar	32	9	1	10	31,25
Binissalem	1.089	358	9	367	33,70
Búger	88	22	7	29	32,95
Bunyola	674	336	4	340	50,45
Calvià	4.607	1.220	124	1.344	29,17
Campanet	248	68	17	85	34,27
Campos	1.277	600	12	612	47,92
Capdepera	1.086	497	4	501	46,13
Castell, es	654	223	11	234	35,78
Ciutadella de Menorca	2.700	1.212	59	1.271	47,07
Consell	497	196	3	199	40,04
Costitx	127	53	2	55	43,31
Deià	45	10	1	11	24,44
Eivissa	5.087	79	1367	1.446	28,43
Escorca	5	4	1	5	100,00
Esporles	597	246	1	247	41,37
Estellencs	32	13	1	14	43,75
Felanitx	2.056	432	182	614	29,86
Ferreries	482	113	7	120	24,90

Municipi	Població total 6-15 anys	Població atesa sistema privat	Població atesa sistema públic	Població total atesa	Percentatge de població
Formentera	1.004	5	34	39	3,88
Fornalutx	44	17	1	18	40,91
Inca	4.046	1.092	100	1.192	29,46
Lloret de Vistalegre	147	42	3	45	30,61
Lloseta	762	206	13	219	28,74
Llubí	281	106	8	114	40,57
Llucmajor	4.119	1.646	13	1.659	40,28
Manacor	5.245	1.062	480	1.542	29,40
Mancor de la Vall	180	60	5	65	36,11
Maó	3.016	916	102	1.018	33,75
Maria de la Salut	252	100	2	102	40,48
Marratxí	4.199	1.439	142	1.581	37,65
Mercadal, es	414	152	5	157	37,92
Migjorn Gran, es	114	45	2	47	41,23
Montuïri	291	117	6	123	5,87
Muro	887	399	22	421	47,46
Palma	39.781	12.611	1.348	13.959	35,09
Petra	279	88	11	99	35,48
Pobla, sa	1.971	287	307	594	30,14
Pollença	1.589	499	10	509	32,03
Porreres	683	176	38	214	31,33
Puigpunyent	231	82	3	85	36,80
Salines, ses	473	196	4	200	42,28
St. Antoni de Portmany	2.655	108	721	829	31,22
Sant Joan	227	57	11	68	29,96
Sant Joan de Labritja	534	58	64	122	22,85
Sant Josep de sa Talaia	2.494	124	547	671	26,90

Municipi	Població total 6-15 anys	Població atesa sistema privat	Població atesa sistema públic	Població total atesa	Percentatge de població
St. Llorenç des Card.	864	428	17	445	51,50
Sant Lluís	592	200	11	211	35,64
Santa Eugènia	174	65	1	66	37,93
Santa Eulària des Riu	3.579	312	629	941	26,29
Santa Margalida	1.298	596	27	623	48,00
Santa Maria del Camí	888	440	12	452	50,90
Santanyí	1.078	214	38	252	23,38
Selva	385	137	8	145	37,66
Sencelles	290	108	1	109	37,59
Sineu	460	138	4	142	30,87
Sóller	1.192	528	2	530	44,46
Son Servera	1.271	515	38	553	43,51
Valldemossa	153	39	1	40	26,14
Vilafranca de Bonany	421	118	15	133	31,59
TOTAL	116.275	33.840	6.695	40.535	34,86

G CONSELLERIA
O SALUT
I SERVEI SALUT
B ILLES BALEARS

